

PARLAMENT EUROPEJSKI

2009 - 2014

Dokument z posiedzenia

A7-0042/2009

27.10.2009

*

SPRAWOZDANIE

w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Rady zmieniającego rozporządzenie Rady (WE) nr 539/2001 wymieniałe państwa trzecie, których obywatele muszą posiadać wizy podczas przekraczania granic zewnętrznych państw członkowskich, oraz te, których obywatele są zwolnieni z tego wymogu (COM(2009)0366 – C7-0112/2009 – 2009/0104(CNS))

Komisja Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych

Sprawozdawczyni: Tanja Fajon

Objaśnienie używanych znaków

- * Procedura konsultacji
większość oddanych głosów
- **I Procedura współpracy (pierwsze czytanie)
większość oddanych głosów
- **II Procedura współpracy (drugie czytanie)
*większość oddanych głosów by zatwierdzić wspólne stanowisko
wymagana większość głosów ogólnej liczby posłów PE by odrzucić
wspólne stanowisko lub wprowadzić do niego poprawki*
- *** Procedura zgody
*większość głosów ogólnej liczby posłów do PE, za wyjątkiem
przypadków ujętych w art. 105, 107, 161 i 300 traktatu WE oraz
w art. 7 traktatu UE*
- ***I Procedura współdecyzji (pierwsze czytanie)
większość oddanych głosów
- ***II Procedura współdecyzji (drugie czytanie)
*większość oddanych głosów by zatwierdzić wspólne stanowisko
wymagana większość głosów ogólnej liczby posłów PE by odrzucić
wspólne stanowisko lub wprowadzić do niego poprawki*
- ***III Procedura współdecyzji (trzecie czytanie)
większość oddanych głosów, by zatwierdzić wspólny projekt

(Wskazana procedura opiera się na podstawie prawnej zaproponowanej przez Komisję.)

Poprawki do tekstu legislacyjnego

W poprawkach Parlamentu zmiany zaznaczone są wytłuszczonym drukiem i kursywą. W aktach zmieniających powtórzone bez zmian fragmenty obowiązującego przepisu, do którego Parlament - w przeciwieństwie do Komisji - proponuje poprawki, zaznaczane są wytłuszczonym drukiem. Ewentualne skreślenia w obrębie takich fragmentów zaznaczane są w sposób następujący: [...]. Oznakowanie zwykłą kursywą jest wskazówką dla służb technicznych dotyczącą propozycji korekty elementów tekstu legislacyjnego w celu ustalenia tekstu końcowego (np. elementów w oczywisty sposób błędnych lub pominiętych w danej wersji językowej). Sugestie korekty wymagają zgody właściwych służb technicznych.

SPIS TREŚCI

	Strona
PROJEKT REZOLUCJI LEGISLACYJNEJ PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO.....	5
UZASADNIENIE	12
OPINIA KOMISJI SPRAW ZAGRANICZNYCH	15
PROCEDURA.....	23

PROJEKT REZOLUCJI LEGISLACYJNEJ PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO

w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Rady zmieniającego rozporządzenie Rady (WE) nr 539/2001 wymieniające państwa trzecie, których obywatele muszą posiadać wizy podczas przekraczania granic zewnętrznych państw członkowskich, oraz te, których obywatele są zwolnieni z tego wymogu (COM(2009)0366 – C7-0112/2009 – 2009/0104(CNS))

(Procedura konsultacji)

Parlament Europejski,

- uwzględniając wniosek Komisji (COM(2009)0366),
  - uwzględniając art. 67 oraz art. 62 ust. 2 lit. b) ppkt. i) traktatu WE, na mocy którego Rada skonsultowała się z Parlamentem (C7-0112/2009),
  - uwzględniając art. 55 Regulaminu,
  - uwzględniając sprawozdanie Komisji Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych oraz opinię Komisji Spraw Zagranicznych (A7-0042/2009),
1. zatwierdza po poprawkach wniosek Komisji;
  2. zwraca się do Komisji o odpowiednią zmianę jej wniosku, zgodnie z art. 250 ust. 2 traktatu WE;
  3. zwraca się do Rady o poinformowanie go w przypadku uznania za stosowne odejścia od tekstu przyjętego przez Parlament;
  4. zwraca się do Rady o ponowne skonsultowanie się z Parlamentem w przypadku uznania za stosowne wprowadzenia znaczących zmian do wniosku Komisji;
  5. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania stanowiska Parlamentu Radzie i Komisji.

Poprawka 1

Wniosek dotyczący rozporządzenia Rady – akt zmieniający
Punkt 1 preambuły

Tekst proponowany przez Komisję

(1) Treść wykazów krajów trzecich w załącznikach I i II do rozporządzenia (WE) nr 539/2001 z dnia 15 marca 2001 r. powinna pozostawać w zgodności z

Poprawka

(1) ***Komisja rozpoczęła obecny dialog w sprawie liberalizacji systemu wizowego z krajami Bałkanów Zachodnich na równej stopie i bez żadnej dyskryminacji,***

kryteriami określonymi w motywie 5 tego rozporządzenia. Niektóre kraje trzecie, w których nastąpiła zmiana sytuacji w odniesieniu do tych kryteriów, powinny zostać przeniesione z jednego załącznika do drugiego.

przyjmując regionalne podejście i europejski punkt widzenia.

Treść wykazów krajów trzecich w załącznikach I i II do rozporządzenia (WE) nr 539/2001 z dnia 15 marca 2001 r. powinna pozostawać w zgodności z kryteriami określonymi w motywie 5 tego rozporządzenia. Niektóre kraje Bałkanów Zachodnich (Albania, Bośnia i Hercegowina, Była Jugosłowiańska Republika Macedonii, Czarnogóra i Serbia), w których nastąpiła zmiana sytuacji w odniesieniu do tych kryteriów, powinny zostać przeniesione z jednego załącznika do drugiego. Do wszystkich zainteresowanych krajów powinny mieć zastosowanie takie same kryteria określone w planach liberalizacji systemu wizowego.

Poprawka 2

**Wniosek dotyczący rozporządzenia – akt zmieniający
Punkt 1 a preambuły (nowy)**

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(1a) Wszystkie kraje Bałkanów Zachodnich, które spełnią kryteria, należy włączyć z początkiem 2010 r. do systemu ruchu bezwizowego. Kraje, które mimo znacznych postępów nie spełniły wszystkich kryteriów, powinny uzyskać taki sam przywilej, jak tylko spełnią kryteria określone w odpowiednich planach liberalizacji systemu wizowego.

Poprawka 3

**Wniosek dotyczący rozporządzenia Rady – akt zmieniający
Punkt 2 preambuły**

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(2) W dniu 1 stycznia 2008 r. weszły w życie umowy o ułatwieniach wizowych z pięcioma krajami Bałkanów Zachodnich – Albanią, Bośnią i Hercegowiną, Byłą

(2) W dniu 1 stycznia 2008 r. weszły w życie umowy o ułatwieniach wizowych z pięcioma krajami Bałkanów Zachodnich, co stanowi pierwszy etap działań

Jugosłowiańską Republiką Macedonii, Czarnogórą i Serbią, co stanowi pierwszy etap działań wytyczonych przez agendę z Salonik, prowadzących do zniesienia obowiązku wizowego w odniesieniu do obywateli krajów tego regionu. Z każdym z tych krajów rozpoczęto w 2008 r. dialog w sprawie liberalizacji systemu wizowego i jednocześnie ustanowiono plany działań zmierzających do wprowadzenia ułatwień wizowych. W ocenie realizacji wspomnianych planów, dokonanej w maju 2009 r., Komisja uznała, że Była Jugosłowiańska Republika Macedonii wypełniła wszystkie kryteria określone w jej planie. Czarnogóra i Serbia zrealizowały większość kryteriów określonych w planach działań.

wytyczonych przez agendę z Salonik, prowadzących do zniesienia obowiązku wizowego w odniesieniu do obywateli krajów tego regionu. Z każdym z tych krajów rozpoczęto w 2008 r. dialog w sprawie liberalizacji systemu wizowego i jednocześnie ustanowiono plany działań zmierzających do wprowadzenia ułatwień wizowych. W ocenie realizacji wspomnianych planów, dokonanej w maju 2009 r., Komisja uznała, że Była Jugosłowiańska Republika Macedonii wypełniła wszystkie kryteria określone w jej planie. Czarnogóra i Serbia zrealizowały większość kryteriów określonych w planach działań. ***Od czasu oceny dokonanej przez Komisję w maju 2009 r. Albania oraz Bośnia i Hercegowina poczyniły dalsze postępy odnośnie do większości kryteriów.***

Uzasadnienie

Pierwsza część jest redakcyjną konsekwencją poprawki 1.

W drugiej części dodaje się brakujące informacje na temat dwóch państw Bałkanów Zachodnich, które były objęte dialogiem w sprawie liberalizacji systemu wizowego, a w szczególności oceną Komisji z maja 2009 r. Według oceny Komisji obydwa kraje dokonały istotnych postępów, a w okresie od maja do września 2009 r. uzyskały znaczące osiągnięcia (nieodnotowane we wniosku Komisji z lipca 2009 r.).

Poprawka 4

Wniosek dotyczący rozporządzenia Rady – akt zmieniający Punkt 2 a preambuły (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(2a) W celu przyspieszenia wdrażania agendy z Salonik, w ramach swojej polityki regionalnej Komisja powinna rozpocząć w ramach swoich uprawnień i zgodnie z rezolucją nr 1244 Rady Bezpieczeństwa ONZ dialog z Kosowem w sprawie systemu wizowego oraz ustanowić stosowny plan uproszczenia i liberalizacji systemu wizowego podobny do planów

Poprawka 5

Wniosek dotyczący rozporządzenia – akt zmieniający

Punkt 3 a preambuły (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

***(3a) W celu wzmocnienia procesu
stabilizacji i stowarzyszenia ruch
bezwizowy zwiększy udział w powstającym
stopniowo wspólnym rynku z Albanią,
Bośnią i Hercegowiną, Czarnogórą, oraz
Byłą Jugosłowiańską Republiką
Macedonii, jak również wpłynie przez to
pozytywnie na handel, innowacje i wzrost.***

Uzasadnienie

Obecnie obowiązują układy o stabilizacji i stowarzyszeniu z Byłą Jugosłowiańską Republiką Macedonii (wejście w życie w dniu 1 maja 2004 r.) i Chorwacją (wejście w życie 1 lutego 2005 r.) Układ o stabilizacji i stowarzyszeniu z Albanią został podpisany w czerwcu 2006 r., a umowa przejściowa w sprawie handlu i spraw związanych z handlem weszła w życie 1 grudnia 2006 r. Układ o stabilizacji i stowarzyszeniu z Albanią obowiązuje obecnie od dnia 1 kwietnia 2009 r. Układ o stabilizacji i stowarzyszeniu oraz umowa przejściowa z Czarnogórą zostały podpisane w dniu 15 października 2007 r., a umowa przejściowa weszła w życie z dniem 1 stycznia 2008 r.; układy z Bośnią i Hercegowiną zostały podpisane w dniu 16 czerwca 2008 r., a umowa przejściowa weszła w życie 1 lipca 2008 r. Nie podpisano jeszcze układu z Serbią i nie istnieje żadna obowiązująca umowa przejściowa.

Poprawka 6

Wniosek dotyczący rozporządzenia – akt zmieniający

Punkt 4 preambuły

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(4) W związku z powyższym Była Jugosłowiańska Republika Macedonii, Czarnogóra oraz Serbia [dwa ostatnie kraje muszą spełnić wszystkie kryteria do dnia przyjęcia niniejszego rozporządzenia], powinny zostać przesunięte do załącznika II do rozporządzenia (WE) nr 539/2001. Zniesienie wiz dotyczy jedynie posiadaczy

(4) W związku z powyższym Była Jugosłowiańska Republika Macedonii, Czarnogóra, Serbia, Albania oraz Bośnia i Hercegowina powinny zostać przesunięte do załącznika II do rozporządzenia (WE) nr 539/2001. Oczekuje się, że do czasu przyjęcia niniejszego rozporządzenia Czarnogóra i Serbia spełnią wszystkie

paszportów biometrycznych wydanych przez jeden z trzech wymienionych krajów.

kryteria. **Zwolnienie z obowiązku wizowego należy zastosować do Albanii oraz Bośni i Hercegowiny po dokonaniu przez Komisję oceny spełnienia przez te państwa kryteriów określonych w planie liberalizacji systemu wizowego i po zatwierdzeniu tej oceny przez Radę.** Zniesienie wiz powinno dotyczyć jedynie posiadaczy paszportów biometrycznych wydanych przez jeden z pięciu wymienionych krajów.

Uzasadnienie

Punkt preambuły zostaje zmieniony w następstwie poprawek 5 i 6, które zmieniają tekst rozporządzenia (WE) nr 539/2001. Liberalizacja systemu wizowego nastąpi dopiero po spełnieniu wszystkich kryteriów.

Poprawka 7

**Wniosek dotyczący rozporządzenia – akt zmieniający
Punkt 4 a preambuły (nowy)**

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(4a) Komisja powinna bezzwłocznie, a nie później niż na początku 2010, przedłożyć sprawozdanie dotyczące postępów Albanii oraz Bośni i Hercegowiny w spełnianiu wszystkich kryteriów określonych w planie działania.

Poprawka 8

**Wniosek dotyczący rozporządzenia – akt zmieniający
Punkt 4 b preambuły (nowy)**

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(4b) Pomimo postępów osiągniętych przez Albanie oraz Bośnie i Hercegowinę odnośnie do dotyczących ich kryteriów, właściwe organy Albanii oraz Bośni i Hercegowiny powinny bezzwłocznie zatwierdzić niezbędne reformy umożliwiające spełnienie odpowiednich

kryteriów.

Poprawka 9

Wniosek dotyczący rozporządzenia – akt zmieniający

Punkt 4 c preambuły (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(4c) Komisja udzieli właściwym władzom Albanii oraz Bośni i Hercegowiny wsparcia w tym zakresie.

Poprawka 10

Wniosek dotyczący rozporządzenia – akt zmieniający

Punkt 5 a preambuły (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(5a) Proces liberalizacji systemu wizowego powinien stanowić punkt odniesienia przy określaniu stosunków ze wschodnimi partnerami Unii Europejskiej.

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 7 wspólnej deklaracji przyjętej podczas szczytu Partnerstwa Wschodniego w Pradze Unia Europejska dąży do całkowitej liberalizacji systemu wizowego ze wschodnimi sąsiadami, o ile spełnią oni niezbędne warunki.

Poprawka 11

Wniosek dotyczący rozporządzenia Rady – akt zmieniający

Artykuł 1 – punkt 1 – litera -a) (nowa)

Rozporządzenie (WE) nr 539/2001

Załącznik I – część 1

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(-a) w części 1 wzmianki dotyczące Albanii oraz Bośni i Hercegowiny otrzymują brzmienie:

„Albania *

Bośnia i Hercegowina *

-----
* Nazwa kraju zostanie wykreślona z tego załącznika i przeniesiona do załącznika II po dokonaniu przez Komisję oceny spełnienia kryteriów określonych w planie liberalizacji systemu wizowego i zgodnie z traktatem.”

Poprawka 12

Wniosek dotyczący rozporządzenia Rady – akt zmieniający

Artykuł 1 – punkt 2

Rozporządzenie (WE) nr 539/2001

Załącznik II – część 1

Tekst proponowany przez Komisję

2) w załączniku II część I wprowadza się wzmianki w brzmieniu:

„Była Jugosłowiańska Republika
Macedonii *

Czarnogóra *

Serbia [oprócz posiadaczy paszportów
serbskich wydanych przez serbską
Dyrekcję ds. Koordynacji (w jęz. serbskim:
Koordinaciona uprava)]*

-----

* Zwolnienie z wymogu posiadania wizy odnosi się
jedynie do posiadaczy paszportów
biometrycznych.”

Poprawka

2) w załączniku II część I wprowadza się wzmianki w brzmieniu:

„Albania *

Bośnia i Hercegowina *

Była Jugosłowiańska Republika Macedonii
**

Czarnogóra **

Serbia [oprócz posiadaczy paszportów
serbskich wydanych przez serbską
Dyrekcję ds. Koordynacji (w jęz. serbskim:
Koordinaciona uprava)] **

** Nazwa kraju zostanie wykreślona z tego załącznika i przeniesiona do załącznika II po dokonaniu przez Komisję oceny spełnienia kryteriów określonych w planie liberalizacji systemu wizowego i zgodnie z traktatem.
Zwolnienie z wymogu posiadania wizy odnosi się
jedynie do posiadaczy paszportów biometrycznych.*

*** Zwolnienie z wymogu posiadania wizy odnosi
się jedynie do posiadaczy paszportów
biometrycznych.”*

UZASADNIENIE

Na początku lat 90. XX wieku, gdy upadała Jugosławia, państwa członkowskie dzisiejszej Unii Europejskiej nie były w stanie opracować wspólnej polityki regionalnej, która położyłaby kres krwawym wojnom. Stopniowo przejęliśmy odpowiedzialność za ten region od Amerykanów, którzy przenieśli uwagę na inne „punkty zapalne” na świecie. Naszym celem jest zbudowanie stabilności i pomyślności w regionie, który ma dołączyć do Unii, lecz musimy zawsze pamiętać, że mówiąc o „regionie”, mamy na myśli żyjących tam ludzi. Powinniśmy też mieć na uwadze, że po rozpadzie Jugosławii i okrutnych wojnach – których skutkiem były bardzo głębokie rany oraz setki tysięcy uchodźców i migrantów zbiegłych z regionu – jesteśmy świadkami dorastania młodego pokolenia odciętego od jednoczącej się i prosperującej Unii, która otacza ten region. Na Bałkanach Zachodnich młodzi ludzie zwykle podróżują jedynie w obrębie swoich podzielonych krajów (a niekiedy pomiędzy nimi) i rzadko kiedy mogą wjechać na teren UE. Tamtejsza młodzież wie o Europejczykach tyle co o Amerykanach, głównie z internetu i telewizji. UE – która ma się stać ich Unią, która nakłania ich administrację do reform i chce, aby uwierzyli, że jesteśmy jedną europejską rodziną – jest ciągle czymś abstrakcyjnym. Podczas gdy Unia stanowczo opowiada się za swobodą przepływu, zauważamy, że obecnie ludność regionu ma mniejsze prawa do swobodnego podróżowania niż w czasach byłej Jugosławii. Czy naprawdę chcemy zamykać drzwi przed bliskimi sąsiadami z krajów, które doświadczyły wojen i walki z ubóstwem i które starają się, jak mogą, aby nas zadowolić? Nie decydujemy tu o przyznawaniu miejsc pracy czy praw pobytu: decydujemy o podstawowym prawie przyszłych obywateli UE do przyjazdu na teren Unii.

Strategia Unii dla regionu określona jest w agendzie z Salonik, która gwarantuje ludności Bałkanów Zachodnich perspektywę europejską, a w szczególności wspomina o liberalizacji przepisów wizowych. Na początku 2008 r., pięć lat po podpisaniu agendy z Salonik, słoweńska prezydencja uczyniła z tej kwestii jeden ze swoich priorytetów i rozpoczęła negocjacje. W załączonym uzasadnieniu Komisji proponuje się zmiany w rozporządzeniu (WE) nr 539/2001 i opisuje sposób wdrażania procesu. W konkluzji stwierdza się, że wszystkie pięć państw Bałkanów Zachodnich negocjujących liberalizację dokonało znacznych postępów, ale tylko trzy spośród nich mogą spodziewać się liberalizacji systemu wizowego w najbliższych miesiącach. Bośnia i Albania nie kwalifikują się do tego. Techniczny osąd Komisji jest prawidłowy, ale wszyscy wiemy, że czysto techniczne decyzje mogą mieć bardzo istotny wydźwięk polityczny. Niestety, we wniosku Komisji nie docenia się ryzyka dodatkowego podziału w regionie ze szkodą nie tylko dla współpracy regionalnej, lecz także dla tych państw w wymiarze wewnętrznym: Chorwaci mieszkają w Chorwacji i Bośni, Serbowie – w Serbii i Bośni, zaś Albańczycy – w Albanii, Serbii i Macedonii. Nagradzając tylko wybrane kraje, destabilizujemy region i rozbijamy polityczną i etniczną układankę na jeszcze drobniejsze kawałki. Popieram stanowisko Komisji, że nie powinniśmy obniżać wymogów, które uzgodniliśmy, ani karać najlepszych za błędy tych, którzy pozostają w tyle – istnieje jednak trzecia droga.

W sporządzonym przeze mnie projekcie sprawozdania proponuję poprawki, które otwierają Albanii i Bośni drogę do nadrobienia zaległości wobec Macedonii, Czarnogóry i Serbii, a jednocześnie nie obniżają kryteriów określonych w planach działań na rzecz liberalizacji systemu wizowego. **Układ jest bardzo prosty: wymogi wizowe dla obydwu krajów zostają**

natychmiast zniesione, gdy tylko jeden z nich spełni wszystkie kryteria ustanowione przez Komisję, jednakże bez potrzeby ponownej zmiany rozporządzenia. Dzięki tej propozycji nie pozostawimy żadnego państwa w tyle i nie stracimy dodatkowego czasu na ponowny proces legislacyjny. Jako że w obydwu państwach ta dodatkowa zwłoka miałaby duże znaczenie polityczne, warto znaleźć elastyczne rozwiązanie legislacyjne. Wyślemy jasny sygnał obywatelom obydwu krajów: czekamy na was, musicie jedynie zmobilizować wasze rządy do ciężkiej pracy, tak aby naprawiły własne błędy i opóźnienia oraz aby dokonały takich samych postępów co w sąsiednich krajach. UE zaś robi co w jej mocy, aby pomóc wam na ścieżce do Europy, nie obniżając jednakże wspólnych dla nas wszystkich standardów.

Komisja preferuje wykluczenie obydwu krajów z białej listy do czasu spełnienia przez nie kryteriów, kiedy to przedstawiony zostanie nowy wniosek zmieniający rozporządzenie (WE) nr 539/2001. Takie podejście jest bardzo techniczne i wygodne dla prawodawcy, lecz opóźnia wpisanie Albanii i Bośni na białą listę (w najlepszym razie o rok), podczas gdy obywatele pozostałych trzech krajów będą mogli swobodnie podróżować. Brak ram czasowych oznacza słabą motywację obydwu rządów do reform i naprawy własnych błędów. Nie muszę przypominać ostrzeżenia o politycznych reperkusjach tego podejścia oraz urazie psychologicznym wobec integracji europejskiej, który wystąpiłby wśród obywateli Bośni i Albanii, mając także na uwadze, że w praktyce z procesu zostałby w całości wyłączony tylko jeden naród – Bośniacy (bośniaccy muzułmanie). Musimy także pamiętać, że gdy dwa państwa regionu – Chorwacja i moja ojczyzna Słowenia – stały się niepodległe, dla ich obywateli nie wprowadzono wiz.

Pragnę podkreślić, że dodanie kraju do białej listy obwarowane szczególnym warunkiem nie jest nowością czy ekstrawagancką propozycją Parlamentu. Gdy przedmiotowe rozporządzenie zmieniano trzy lata temu¹, w załączniku z wykazem krajów, w odniesieniu do których nie jest wymagana wiza, umieszczono warunkowo takie kraje jak Antigua, Bahamy, Barbados, Mauritius, Saint Kitts i Nevis oraz Seszele. Niestosownością byłoby nie dać podobnej szansy Albanii i Bośni – europejskim krajom z perspektywą członkostwa w UE. Jestem pewna, że również Albania i Bośnia zasługują na konstruktywne podejście do szybkiej liberalizacji przepisów wizowych, zwłaszcza że liberalizacja nastąpi dopiero po spełnieniu wszystkich wymogów Komisji.

Drugim punktem, na którym skupia się moje sprawozdanie, jest Kosowo. Stanowi ono jedyną część Bałkanów Zachodnich, która jest całkowicie pominięta w procesie liberalizacji systemu wizowego – nie ma mowy nawet o perspektywie rozmów. Jest to naturalnie spowodowane podziałem wśród państw członkowskich, jeżeli chodzi o uznanie jego niepodległości. Choć zrozumiała jest polityczna złożoność tego problemu, ludność Kosowa nie powinna być pozostawiona w próżni powstałej na skutek braku zgody. Sądzę, że Parlament powinien wywrzeć nacisk na Komisję i Radę w celu znalezienia sposobu zainicjowania procesu liberalizacji przepisów wizowych przy jednoczesnym poszanowaniu statusu Kosowa w rozumieniu rezolucji RB ONZ 1244/99 i podziału wśród państw członkowskich, jeżeli chodzi o ogłoszenie przez nie niepodległości. Pozostaje to bez uszczerbku dla statusu Kosowa, wywrze natomiast nacisk na niezbędne reformy strukturalne.

My, Unia Europejska, musimy wziąć na siebie polityczną odpowiedzialność za

---

¹ Rozporządzenie Rady (WE) nr 1932/2006 z dnia 21 grudnia 2006 r.

przeprowadzenie tego procesu. Chodzi o ludzi w naszym bezpośrednim sąsiedztwie, kontakt międzyludzki, jakość ich życia, bliższe relacje i lepszą współpracę gospodarczą. Jeżeli naprawdę chcemy włączyć wszystkie kraje Bałkanów Zachodnich do Unii Europejskiej, w szczególności młodsze pokolenie musi mieć szansę podróżowania i zapoznania się z Unią. Zbyt długie pozostawanie za zamkniętymi drzwiami może tylko wzmocnić nacjonalizm i pogłębić podziały etniczne, które przed wojnami praktycznie nie istniały.

7.10.2009

OPINIA KOMISJI SPRAW ZAGRANICZNYCH

dla Komisji Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych

w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Rady zmieniającego rozporządzenie Rady (WE) nr 539/2001 wymieniające państwa trzecie, których obywatele muszą posiadać wizy podczas przekraczania granic zewnętrznych, oraz te, których obywatele są zwolnieni z tego wymogu
(COM(2009)0366 – C7-0112/2009 – 2009/0104(CNS))

Sprawozdawczyni komisji opiniodawczej: Sarah Ludford

ZWIĘZŁE UZASADNIENIE

Parlament Europejski, a zwłaszcza Komisja Spraw Zagranicznych, zdecydowanie popiera zniesienie systemu wizowego dla krajów Bałkanów Zachodnich. Obecny system to ogromny krok wstecz dla krajów byłej Jugosławii, których obywatele mogli w czasach socjalizmu podróżować na zachód bez wiz, ale teraz, paradoksalnie, muszą się o nie ubiegać.

System wizowy izoluje obywateli tych krajów, którzy, choć są w sercu Europy, mają ograniczone możliwości podróży do krajów Unii Europejskiej. Nawet kraje sąsiedzkie są dla wielu z nich niedostępne, ponieważ ich wnioski wizowe są odrzucane z uwagi na rygorystyczne kryteria. Sytuacja ta utrudnia niektórym osobom – przedstawicielom społeczeństwa obywatelskiego, przedsiębiorcom i naukowcom – nawiązywanie kontaktów z ich odpowiednikami z UE, podczas gdy chcielibyśmy, aby nawiązywały one takie kontakty. Zwłaszcza wśród młodych ludzi odsetek tych, którzy nigdy nie mieli okazji opuszczenia swojego kraju i poznania UE jest niezwykle wysoki, co rodzi poczucie odizolowania i dyskryminacji. Najwyższy czas, aby ta sytuacja się zmieniła – znajomość UE umożliwia lepsze zrozumienie i ściślejszą współpracę i jest warunkiem wstępnym nawiązywania dobrych i trwałych stosunków. Ułatwienie podróżowania leży zarówno w interesie krajów Bałkanów Zachodnich jak i UE.

Podczas gdy restrykcje szkodzą zwykłym ludziom, prawdopodobnie nie mają dużego wpływu na zdolność do swobodnego przepływu, jaką cieszą się niektóre grupy, dla których przeznaczony jest ten system, jak zorganizowane grupy przestępcze. Inne środki, np. tworzenie zdolności administracji, zacieśniona współpraca regionalna organów policji i sądownictwa, jak również nasilenie kontroli granicznych i lepsze szkolenie i wynagrodzenie

pracowników, mogą znacznie bardziej przyczynić się do walki z przestępczością zorganizowaną, handlem i przemytem. W regionie rozpoczęto już działania w tym celu i otrzymano konkretne rezultaty.

Komisja Spraw Zagranicznych bez przerwy wzywa do zniesienia wiz. Wniosek Komisji Europejskiej stanowi w związku z tym pożądaný krok w dobrym kierunku. Jednakże należałoby zezwolić krajom, które pozostały poza systemem bezwizowym, na przyłączenie się do niego, jak tylko będą gotowe. Nie powinniśmy dopuścić do jeszcze większego odizolowania tych krajów, podczas gdy ich sąsiedzi mają możliwość swobodnego podróżowania do krajów UE. Oczywiście kraje te muszą być gotowe i wciąż jeszcze mają przed sobą trochę pracy. Jednakże Komisja powinna już teraz dać im taką możliwość, z której będą mogły skorzystać jak tylko wypełnią warunki planu działań, nie doświadczając opóźnień spowodowanych procesem podejmowania decyzji w UE.

W związku z tym Albania oraz Bośnia i Hercegowina powinny zacząć korzystać z systemu bezwizowego bezpośrednio po stwierdzeniu przez Komisję, że spełniły wszystkie kryteria określone w planie działań na rzecz liberalizacji systemu wizowego. Nie należy wykluczać Kosowa z procesu, w którym biorą udział inne kraje Bałkanów Zachodnich, a Komisja powinna natychmiast rozpocząć rozmowy w sprawie wiz oraz ustanowić plan działań na rzecz liberalizacji systemu wizowego.

POPRAWKI

Komisja Spraw Zagranicznych zwraca się do Komisji Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych, jako do komisji przedmiotowo właściwej, o naniesienie w swoim sprawozdaniu następujących poprawek:

Poprawka 1

Wniosek dotyczący rozporządzenia – akt zmieniający Punkt 3 preambuły

Tekst proponowany przez Komisję

(3) W odniesieniu do osób mieszkających w Kosowie w rozumieniu rezolucji RB ONZ nr 1244/99 oraz osób, których zaświadczenie o obywatelstwie zostało wydane dla terytorium Kosowa w rozumieniu rezolucji RB ONZ nr 1244/99, specjalna Dyrekcja ds. Koordynacji w Belgradzie będzie odpowiedzialna za rozpatrywanie wniosków wizowych i wydawanie paszportów. Niemniej jednak z uwagi na kwestie bezpieczeństwa związane szczególnie z prawdopodobieństwem wystąpienia nielegalnej migracji, posiadacze serbskich paszportów wydanych przez tą specjalną Dyrekcję ds. Koordynacji (w jęz. serbskim: Koordinaciona uprava) powinni zostać wyłączeni z ruchu bezwizowego ustanowionego dla Serbii.

Poprawka

(3) W odniesieniu do osób mieszkających w Kosowie w rozumieniu rezolucji RB ONZ nr 1244/99 oraz osób, których zaświadczenie o obywatelstwie zostało wydane dla terytorium Kosowa w rozumieniu rezolucji RB ONZ nr 1244/99, specjalna Dyrekcja ds. Koordynacji w Belgradzie będzie odpowiedzialna za rozpatrywanie wniosków paszportowych i wydawanie paszportów. Niemniej jednak z uwagi na kwestie bezpieczeństwa związane szczególnie z prawdopodobieństwem wystąpienia nielegalnej migracji, posiadacze serbskich paszportów wydanych przez tą specjalną Dyrekcję ds. Koordynacji (w jęz. serbskim: Koordinaciona uprava) powinni być wyłączeni z systemu bezwizowego ustanowionego dla Serbii. ***Jako że władze w Belgradzie uważają granicę między Serbią a Kosowem za granicę administracyjną, co mogłoby negatywnie wpłynąć na skuteczne przeprowadzanie kontroli granicznych między tymi państwami, Komisja powinna zwrócić się do rządu w Belgradzie o stosowanie takich samych środków i przeprowadzanie takich samych kontroli, jak ma to miejsce na pozostałych granicach uznanych przez społeczność międzynarodową.***

Uzasadnienie

Ministerstwo spraw wewnętrznych Republiki Serbii oraz EULEX podpisały w sierpniu protokół w sprawie współpracy policyjnej, czego zażądała Komisja w celu zniesienia wiz do

UE dla obywateli Serbii. Porozumienie w sprawie cel nie zostało jeszcze wynegocjowane. Bez względu na status Kosowa Serbia powinna przeprowadzać na granicy z nim takie same standardowe kontrole, jakie przeprowadza na pozostałych granicach uznanych przez społeczność międzynarodową.

Poprawka 2

Wniosek dotyczący rozporządzenia – akt zmieniający Punkt 3 a preambuły (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(3a) Mając na celu przyspieszenie realizacji agendy z Salonik, Komisja powinna rozpocząć dialog z Kosowem w sprawie wiz w celu ustanowienia planu działań na rzecz liberalizacji systemu wizowego, podobnego do planów działań uzgodnionych z innymi krajami Bałkanów Zachodnich. Powinno to pozostać bez uszczerbku dla kompetencji państw członkowskich w zakresie uznania niepodległości Kosowa.

Poprawka 3

Wniosek dotyczący rozporządzenia – akt zmieniający Punkt 3 b preambuły (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(3b) W celu wzmocnienia również procesu stabilizacji i stowarzyszenia ruch bezwizowy zwiększy udział w powstającym stopniowo wspólnym rynku z Albanią, Bośnią i Hercegowiną, Czarnogórą, oraz Byłą Jugosłowiańską Republiką Macedonii, jak również wpłynie przez to pozytywnie na handel, innowacje i wzrost.

Uzasadnienie

Obecnie obowiązują układy o stabilizacji i stowarzyszeniu z Byłą Jugosłowiańską Republiką Macedonii (wejście w życie w dniu 1 maja 2004 r.) i Chorwacją (wejście w życie w dniu 1 lutego 2005 r.) Układ o stabilizacji i stowarzyszeniu z Albanią został podpisany w czerwcu

2006 r., a umowa przejściowa w sprawie handlu i spraw związanych z handlem weszła w życie 1 grudnia 2006 r. Układ o stabilizacji i stowarzyszeniu oraz umowa przejściowa z Czarnogórą zostały podpisane w dniu 15 października 2007 r., a umowa przejściowa weszła w życie z dniem 1 stycznia 2008 r.; układy z Bośnią i Hercegowiną zostały podpisane w dniu 16 czerwca 2008 r., a umowa przejściowa weszła w życie 1 lipca 2008 r. Nie podpisano jeszcze układu z Serbią i nie istnieje żadna obowiązująca umowa przejściowa.

Poprawka 4

Wniosek dotyczący rozporządzenia – akt zmieniający

Punkt 4 preambuły

Tekst proponowany przez Komisję

(4) W związku z powyższym Była Jugosłowiańska Republika Macedonii, Czarnogóra oraz Serbia [dwa ostatnie kraje muszą spełnić wszystkie kryteria do dnia przyjęcia niniejszego rozporządzenia], powinny zostać przesunięte do załącznika II do rozporządzenia (WE) nr 539/2001. Zniesienie wiz dotyczy jedynie posiadaczy paszportów biometrycznych wydanych przez jeden z trzech wymienionych krajów.

Poprawka

(4) W związku z powyższym Była Jugosłowiańska Republika Macedonii, Czarnogóra, Serbia, Albania oraz Bośnia i Hercegowina powinny zostać przesunięte do załącznika II do rozporządzenia (WE) nr 539/2001, pod warunkiem że, w przypadku Czarnogóry i Serbii, kraje te spełnią wszystkie kryteria do dnia przyjęcia niniejszego rozporządzenia, a w przypadku Albanii oraz Bośni i Hercegowiny, zwolnienie z obowiązku wizowego stosowane będzie niezwłocznie po tym, jak Komisja oceni, że każdy z tych krajów spełnia wszystkie kryteria ustalone w planie działań na rzecz liberalizacji systemu wizowego, a w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej opublikowane zostanie obwieszczenie w sprawie tej oceny. Komisja przeprowadza ocenę raz na miesiąc i przekazuje wyniki Parlamentowi Europejskiemu i Radzie, jak również krajom zainteresowanym. Zniesienie wiz dotyczy jedynie posiadaczy paszportów biometrycznych wydanych przez jeden z pięciu wymienionych krajów.

Poprawka 5

Wniosek dotyczący rozporządzenia – akt zmieniający

Artykuł 1 – punkt 1 – litera -a) (nowa)

Rozporządzenie (WE) nr 539/2001

Załącznik I – część 1

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

-a) w części 1 wprowadza się następujące zmiany w odniesieniu do Albanii oraz Bośni i Hercegowiny:

„Albania (*)

Bośnia i Hercegowina (*)

-----
*Nazwa kraju zostaje skreślona z niniejszego załącznika niezwłocznie po tym, gdy Komisja oceni, że kraj ten spełnia wszystkie kryteria określone w planie działań na rzecz liberalizacji systemu wizowego, zaś w Dzienniku Urzędowym opublikowane zostanie obwieszczenie w sprawie tej oceny.”

Poprawka 6

Wniosek dotyczący rozporządzenia – akt zmieniający

Artykuł 1 – punkt 2

Rozporządzenie (WE) nr 539/2001

Załącznik II – część 1

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

2) w załączniku II część I wprowadza się wzmianki w brzmieniu:

„Była Jugosłowiańska Republika
Macedonii *

Czarnogóra *

Serbia [oprócz posiadaczy paszportów
serbskich wydanych przez serbską
Dyrekcję ds. Koordynacji (w jęz. serbskim:
Koordinaciona uprava)] *

**Zwolnienie z wymogu posiadania wizy odnosi

2) w załączniku II część I wprowadza się wzmianki w brzmieniu:

„**Albania (*) (**)**

Bośnia i Hercegowina (*) (**)

Była Jugosłowiańska Republika Macedonii
(**)

Czarnogóra (**)

Serbia [oprócz posiadaczy paszportów
serbskich wydanych przez serbską
Dyrekcję ds. Koordynacji (w jęz. serbskim:
Koordinaciona uprava)] **

-----

*Zwolnienie z wymogu posiadania wizy ma zastosowanie niezwłocznie po tym, gdy Komisja oceni, że kraj ten spełnia wszystkie kryteria określone w planie działań na rzecz liberalizacji systemu wizowego, zaś w Dzienniku Urzędowym opublikowane zostanie obwieszczenie w sprawie tej oceny.

**Zwolnienie z wymogu posiadania wizy odnosi

się jedynie do posiadaczy paszportów
biometrycznych.”

się jedynie do posiadaczy paszportów
biometrycznych.”

PROCEDURA

Tytuł	Lista państw trzecich, których obywatele muszą posiadać wizy podczas przekraczania granic zewnętrznych, oraz tych, których obywatele są zwolnieni z tego wymogu
Odsyłacze	COM(2009)0366 – C7-0112/2009 – 2009/0104(CNS)
Komisja przedmiotowo właściwa	LIBE
Opinia wydana przez Data ogłoszenia na posiedzeniu	AFET 14.9.2009
Sprawozdawca komisji opiniodawczej Data powołania	Baroness Sarah Ludford 16.9.2009
Rozpatrzenie w komisji	29.9.2009 6.10.2009
Data przyjęcia	6.10.2009
Wynik głosowania końcowego	+ : 53 - : 8 0 : 7
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	Pino Arlacchi, Frieda Brepoels, Elmar Brok, Arnaud Danjean, Michael Gahler, Andrzej Grzyb, Takis Hadjigeorgiou, Heidi Hautala, Anna Ibrisagic, Jelko Kacin, Ioannis Kasoulides, Tunne Kelam, Andrey Kovatchev, Eduard Kukan, Vytautas Landsbergis, Ryszard Antoni Legutko, Krzysztof Lisek, Sabine Lösing, Ulrike Lunacek, Barry Madlener, Mario Mauro, Willy Meyer, Francisco José Millán Mon, Alexander Mirsky, Andreas Mölzer, María Paloma Muñoz De Urquiza, Annemie Neyts-Uyttebroeck, Norica Nicolai, Raimon Obiols, Ioan Mircea Pașcu, Vincent Peillon, Mirosław Piotrowski, Hans-Gert Pötering, Cristian Dan Preda, Fiorello Provera, Jacek Saryusz-Wolski, Adrian Severin, Marek Siwiec, Ernst Strasser, Hannes Swoboda, Zoran Thaler, Inese Vaidere, Johannes Cornelis van Baalen, Kristian Vigenin, Graham Watson, Boris Zala
Zastępcy obecni podczas głosowania końcowego	Elena Băsescu, Emine Bozkurt, Nikolaos Chountis, Marije Cornelissen, Véronique De Keyser, Göran Färm, Lorenzo Fontana, Liisa Jaakonsaari, Elisabeth Jeggle, Baroness Sarah Ludford, Nadezhda Mihaylova, Doris Pack, Vittorio Prodi, Teresa Riera Madurell, Marietje Schaake, Indrek Tarand, Traian Ungureanu, Janusz Władysław Zemke
Zastępcy (art. 187 ust. 2) obecni podczas głosowania końcowego	Michel Dantin, Tanja Fajon, Georgios Stavrakakis, Manfred Weber

PROCEDURA

Tytuł	Wykaz państw trzecich, których obywatele muszą posiadać wizy przy przekraczaniu granic zewnętrznych państw członkowskich, oraz państw, których obywatele są zwolnieni z tego wymogu		
Odsyłacze	COM(2009)0366 – C7-0112/2009 – 2009/0104(CNS)		
Data konsultacji z PE	31.7.2009		
Komisja przedmiotowo właściwa Data ogłoszenia na posiedzeniu	LIBE 14.9.2009		
Komisja(e) wyznaczona(e) do wydania opinii Data ogłoszenia na posiedzeniu	AFET 14.9.2009		
Sprawozdawca(y) Data powołania	Tanja Fajon 2.9.2009		
Rozpatrzenie w komisji	30.9.2009	6.10.2009	19.10.2009
Data przyjęcia	19.10.2009		
Wynik głosowania końcowego	+: 45 -: 2 0: 2		
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	Jan Philipp Albrecht, Vilija Blinkevičiūtė, Louis Bontes, Rita Borsellino, Emine Bozkurt, Simon Busuttil, Rosario Crocetta, Cornelis de Jong, Agustín Díaz de Mera García Consuegra, Cornelia Ernst, Tanja Fajon, Monika Flašíková Beňová, Hélène Flautre, Kinga Göncz, Sylvie Guillaume, Ágnes Hankiss, Jeanine Hennis-Plasschaert, Salvatore Iacolino, Sophia in 't Veld, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Timothy Kirkhope, Juan Fernando López Aguilar, Baroness Sarah Ludford, Monica Luisa Macovei, Clemente Mastella, Nuno Melo, Louis Michel, Claude Moraes, Antigoni Papadopoulou, Judith Sargentini, Birgit Sippel, Csaba Sógor, Renate Sommer, Rui Tavares, Wim van de Camp, Axel Voss		
Zastępca(y) obecny(i) podczas głosowania końcowego	Elena Oana Antonescu, Andrew Henry William Brons, Anna Maria Corazza Bildt, Ioan Enciu, Monika Hohlmeier, Stanimir Ilchev, Franziska Keller, Petru Constantin Luhan, Antonio Masip Hidalgo, Mariya Nedelcheva, Michèle Striffler, Cecilia Wikström		
Zastępca(y) (art. 187 ust. 2) obecny(i) podczas głosowania końcowego	Ioannis Tsoukalas		
Data złożenia	21.10.2009		